

A TOVÁBBTANULÁSI SZÁNDÉKOT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK FELTÁRÁSA AZ SZTE KÉT KARÁNAK ALAPKÉPZÉSES HALLGATÓI KÖRÉBEN

**Szabó Dóra Fanni, Sipos Judit, Hegedűs Szilvia, Kállai István László,
Nagy Krisztina**

SZTE Neveléstudományi Intézet

Kulcsszavak: Bologna-rendszer; továbbtanulási motiváció

A Bologna-rendszer magyarországi bevezetésével a hallgatóknak hazánkban is lehetőségük van az alapszakhoz kapcsolódó mesterszakok közül választani. A 2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról kötelezővé tette a felsőoktatási intézmények számára a pályakövetés elvégzését, melynek keretében több intézmény (pl. KE, BME) a hallgatói motivációs vizsgálatokat is beemelte. Kutatások igazolták (Marton, 2009; Jancsák és Polgár, 2010; Veroszta, 2010), hogy a felsőoktatásba belépő tanulók előre tervezett szándéka, hogy az alapképzés befejezése után a mesterképzésbe is jelentkezzenek. A Bologna-rendszer hazai interpretációja miatt nélkülözhetetlen a hallgatók továbbtanulási motivációjának vizsgálata, azonban a BSc/BA és MSc/MA átmenetre koncentráló, a mesterképzésbe lépés szándékának feltárására irányuló jelentősebb kutatás nem ismert hazánkban.

Kutatásunk célja az alapképzésben részt vevő hallgatók mesterképzésen való továbbtanulási szándékának és az azt befolyásoló tényezőknek a feltárása, valamint háttérváltozókkal való összefüggéseinek vizsgálata volt a Bölcsészettudományi Kar (N=255) és a Természettudományi és Informatikai Kar (N=489) hallgatóinak körében. A vizsgálat alapját egy általunk fejlesztett, négy fő tartalmi egységből álló online kérdőív biztosította, melyet 30 különböző szak hallgatói töltöttek ki. A válaszadók átlagéletkora 22,7 év, 56,9%-uk nő, 43,1%-uk férfi.

Az eredmények alapján a válaszadók 72,1%-a véli úgy, hogy valamilyen formában folytatni fogja tanulmányait, ebből 58,9% szeretne szünet nélkül, az alapdiploma megszerzése után mesterképzésen továbbtanulni. Az alapképzést követően munkaerőpiacon elhelyezkedni szándékozók aránya csupán 12,5%. A vizsgált karok hallgatói között szignifikáns ($p < 0,001$) különbséget találtunk a jövőbeli tervek esetében. A bölcsészhallgatók nagyobb arányban jelölték meg a továbbtanulási szándékot reprezentáló válaszlehetőségeket. A nemek között is ($p < 0,05$) eltérést találtunk, a férfiak magasabb arányban tervezik, hogy az alapképzést követően munkát vállalnak.

Kutatásunk rávilágított arra, hogy a hallgatókat befolyásoló tényezők között kiemelkedő szerepe van az egzisztenciális tényezőknek (az államilag támogatott képzés és a hallgatói jogviszony nyújtotta anyagi támogatás lehetősége), valamint a szakmai tudás bővítése iránti igénynek. Döntésüket legkevésbé a szülők, barátok véleménye befolyásolja.